

Vanakest ei soovita tagasi koju

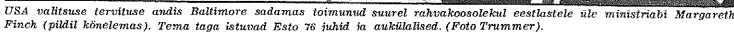
Uks nilsugune juutum on 60-aastane eestlane Maria Antonen, kes tuli külla oma sugulastele Soomes, elab Helsingis ja tahaks nüüd tagasi Eestisse, kuid ei pääse.

Soome suurim ajaleht Helsingin Sanomat käis hiljuti usutlemas teda. Selgus, et ta

Järg lk. 7

se, kuid ei pääse.
Soome suurim ajaleht Helsingin Sanomat käis hiljutisusutlemas teda. Selgus, et ta

Järg lk. 7

Vabadus-, mitte aga välisvõitlus

Välisvõitluse ehk va-
badusvõitluse alal pidas
ettekande Mari Linna-
ma, vaadeldes võima-
lusi selliseks tegevuseks
Uhendatud Rahvaste
Organisatsiooni raa-
Järg lk. 7

Eesti rahvusnõukogus
Batimirove Eesti Pilevade
võitis üheksaleist vashi al.
järgnevat otsused resol-
tsioonid:

1. Vaba maailma eestaste
kohtu kinnitab taas, et olemas
lahutamata oma eesti rah-
vast.
2. Vaba maailma eestaste
tahto avaldamine ning te-
gevuse koordineerimine
toetub igal asukohtamaal
eestikk vabade valimiste
teel moodustatud ühele
sindusorganisatsioonile in
Ülemaailmaes valukeses
Ülemaailmaes Eesti Ke-
ndrusekojau kaudu.
3. Eestlaste rahvusvõlli-
likeks ühendeks on lohkata
võitlust Eesti maa ja rahva

vabastamiseks võitru võimul
alt.

4. Eestiaste vabanduvõit
on suunatud Eesti rahva
põhiline üldine vaba
põhiline vab. Sellen võit
on arendatud kõigis
rühvaste eeskadudega, ke
tootvate eeskadude rühvaste
vabanduvõit.

5. Eestiaste ülesandeks on
võistada Eesti tolmuv
võistamine, eesti rahva üli
silla hõivamine, üli
gust rühvaste üli
majandusliku võitkuse
miste vastu, informeerida
sellest maailma avalikkust.

6. Perekond, keel, noorte
võit, eesti organisatsioonid -
Jüri lk. 7

Fotograafia muuseumis Skeppsholmenis toimub Rein Vålme eestlasteliste fotode näitus, kus on esitatud sadakond fotot, tehtud Eestis 1972–75, peamiselt Tallinnas. Fotode temaatika on mitmekesine, ulatudes arhitektuurist igapäevase elu nähtustele registreerimiseni. Rõõbiti näitusega on Rein Vålme koos Stig Gustafssoniga välja andnud samast fotomaterjalist koostatud pildiraamatu Eestist, mille

Võrreldes raamatuga esineb näitusel rida dünaamilisemaid ja elavamaid fotosid, mis millegi pärast raamatust välja on jäetud. Näituse kogumule on mitmekesisem ja aktiivsem, momentseid muljed domineerivad staatiliste ja "ametikku" osa üle. Reklamel on silma materjal fotolite kvaliteedi suhtes. Teiselt poolt puudub ka siiski

tavalise fotoreportaazhi konventsionaalsuse raames. Mingeld tugevasti subjektiivseid, omaaegseid Rune Hassneri ja tema koolkonna erilise lähenemismurga harustamist ei esine.

Reporteri fotosilm on heatahtlik ega katsu fassaadidest läbi tungida. Nagu raamatu ja näitusekataloogi kommentaaridest selgub, oleks see olnud ka suhteliselt raske.

Kataloogi kaanel esineb

nell vene sõdurit, lagakaa-
nei näeme vene noorpaari
sadamakall. Kas see peab
sümboliseerima, et Eesti on
venelastest sisse piiratud?
Kataloogipiltides dominee-
rib ametlikkus, (vene) sõ-
javägi ja paraadid, ainult
sellest saab igatahes vale
mulje näituse kohta. Ei ole
teada, kas kataloogi illu-
stratsioonid on valinud Rein
Välme või Fotograafiline
muuseum.

Järg lk. 7

EPL

Lauapäeval, 24. juulil

JUUBEL

Ei olnud juhus, et ülemaailmsed Eesti Päevad Baltimore'is ühtlasi ku-junesid eestlaste austu-seavalduseks ühele 200-aastasele. Esto-76 oli seekord nimelt osa USA 200-aasta juubeli tähts-tamaste pidustustest. Po-sitsioon, mis tõi kaasa pidulikul erakordse toe-tuse ja millele eestlased meeldid oma aktsepte- andsid tähele pannes, et USA on kaasaaja vabadu-se tugisammas ja ga-ranteerija.

Eestlaste õnnesoov Esto kaudu oli siiras ja on vaid kahju, et õnnitlust ei tulnud isiklikult vastu võtta õnnitletava praegune juht president Gerald Ford, kes juu eest-laste ürituste aupatroom. Võib muidugi kartä, et nagu mitmelgi teisel pu-hul, on presidendi selja taga leidunud pidurda-vaid jõude, kes oma tä- helepanu on fikseerinud Moskva reaktsioonidele. Moskva teatavasti ei vaata hea pilguga vabale eestlasele kui Vaba Eesti idee kandjale.

Ameerika Ühendriigid on kahes maailmasõjas kaitstud Euroopa de-mokraatiat ja vabadust. Ja pärast viimast maailmasõda saavutas USA kui maailmariik sõna tõsisel mõttes va-baduse tugisamba po-sitsiooni olukorras, kus kõik endised maailmarigid olid lagunemas ja oma tähtsust kaotamas. On selge, et kui seda maailmariiki alles poleks jäänud, siis oluks totaali-taartsetl jõududel tee vaba nii läänelise Eu-roopa kui ka muu maailma anastamiseks.

President Trumani loodud autotasakaal sundis nend jõud ette-vaatlikkusele, eriti seda, kus just too president ka praktikas Korea valla-tuskatsel näitas, et USA on valmis kandma ohv-reid teiste maade vaba-duse eest.

See oli teatavaks ülla-tuseks vastaspoolele, kel olid sootuks teistsugused arvamised eelnenud Jai-ta-politika perioodist, kus president Roosevelt tegi "praktikalist poliiti-ka" Euroopa saatuse arvel.

USA jäi idealistliku vabaduspoliitika juurde ja selle õhke selgema- ja rõhutatulmaks aval-duseks on olnud USA Balitumi-politika. USA ei tunnustanud N. Lõdu 1940. aasta vägivalla ja ei ole konsekvtselt teinud seda tänini.

1976 ilmnes eriti tugev seljaltugene sellele poli-tilike USA rahvusindus-eks, kui seal kahtlust tekkis välismaistri või malikes "reaalpolitiit-tes plaanides" sooses pingelõvendusega USA esindajatekoja ja senati resolutsioonid on siin

paljukõnelevad ja vaba-duse traditsiooni alla kriipsutavad.

President Trumani päevadest on hulk aast-aid mööda läinud ja nii USA-s kui ka maailmas on toimunud olulisi muudatusi. Muudatusi, mis paraku ei ole kasuks tulnud tema ajal esmas- jõe, ja prestizhiiposi-tsoonis olnud suurriigile USA-le, kellega siis ar-vestasid mitte ainult demokraatiad vaid ka selle vastased. USA oli nagu mingis maailma-politiseiniku positsioonis, valmis kaitsma vabu rahvaid agressioonide vastu.

Võibolla tehti suurim viga just sellega, et jääd nagu puhkama Teise maailmasõja, Marshalli-plaani eia ja automimo-nopoli loorberitele, sest vastaspool, nõnd enam mitte Naatsi-Saksamaa, vaid hiljutine liitlane bolševistlik Venemaa, asus energiliselt tegu-sema selle positsiooni õnestamiseks.

Automipommisala-duste varastamine oli esimeseks tõsiseks löög-iks, mis mõjus nagu vastestamendi Simsoni juuste äraõhkamine. N. Liit oli akki tõusnud sa-mavõrdses ja tegi kõik, et saavutada veel enam. See oli seda kergem, et vastane oma abistami-saktsioonides satuts po-uitistesse ummikutesse, millest ei leitud välja-päsu, näit. sõda Viet-namis, kus tegelikkus vastaspooleks oli N. Liit, kes aga ohverdas res-sursse samal ajal kui ameeriklased ohverdasid oma inimesi.

Poliitilised kõhklemi-sed, kantuna üle stra-teegilisse tegutsemisse, töid kaasa paratamatu tagasilöögi. Mitte niivõrd sõjalise, kus Nixonil "aus väljatulek" kuidagivõisi funktsioneeris, kui just poliitilise tagasilöögi (kombatsioonis Wa-tergatega), mis annab praeguseni tunda nii USA kodurindel kui ta rah-vusvahelises suhetes. Maailmariik USA on 200-aastasel juubeli taas sunnitud võitlema oma positsiooni pärast ja ehi-tama uut prestizhi.

Vabas maailmas on paraku palju neld, kes väsimatult kritiseerivad suurt demokraatlikku maailmariiki, unustades, et nad saavad sellega oksa isenda at. On ju alternatiiv selge: totaali-taartsetl orjus. Sellesse or-jusse sattunud rahvastele aga, kel on põhjust olnud USA-le etteheideid teha just nende probleemid rahvusvahelisel arenil elmalehoidmise pärast, on uga siiski USA alnsaks lootuseks kui ainus loo-mulik ja tõeline vastu-kaal maailma orjasta-mispõhjustele. Nad loodavad, et USA üle saab viimase perioodi kõhklevast poliitilisest ostmistest ja saavutat taas sellise positsiooni, kus ta deklaratsioonide katavad tegelikud poliitilised ja praktikalsed saavutused. Olgu USA rah-vall õnn ja tarkust oma riigitiitri hoidja leidsi-mi!

200-aasta juubeli ilme vaimustas loob uut na-tionalismi, mis kahtle-mata aitab natsiooni taas ühendada ühiste huvide kaitsmiseks. Ka juubeli õnne soovides tuleb meenutada seda tohutu vastustust vaba maailma ees, mis lasub just USA-l.

Colorado Folklife Festival (Kolorado rahvaelu pidustus) oli üks USA 200-aasta juubeli üritusi. Denveri ülikool Kolorados korraldas suure folkloorpidatuse, kus esinesid 50 rahvust, nende hulgas ka eestlased, kes korraldasid näitlust oma osakonna Helvi Nesenbergis juhtimisel, kes silaloleval pildil istub vasakul, paremal noor abiline Evelyn Aloe. Näitust külastas 30 000 inimest.

Rootsi-eestlase kaks aastakümnet Brasiilias

Rootsis viibih puhusel Sao Paulos Brasiilias juba 22 aastat töötanud ASEA sõsarettevõtte ASEA Electrica tehniline direktor Johannes Oljunn, 61. Ettevõtte, mis toodab transformaatoreid, kuulub 70 protsendi ulatuses rootslastele, 30 protsendi aktsiatest on brasiilia kätes, kes omakorda vastutaks omavad aktsiaposti ASEA rootsi emafirmas Johannes Oljunn, kes tsiviilinsenerina elektril alal kaks aastakümnet tagasi aadeti Brasiilias tehasid kuldumada, on elanud kaasa ettevõtte kogu arengu. Kuid taes läks käiku ainult 150 töölisega, siis praegu annab see leiha 850-le, käimasoleva ümberehituse järel tõseb see üle tuhandele.

Küsimine dir. Oljunnilt, kuidas tundub vahekorra Rootsi-ga, kui oled nii kaua elanud võõras?

— Olen jätkavalt rootsi kodanik, kuid arusaadavalt on sode-med Rootsi aegapidi nõrgenenud, kuigi ametialaliselt need on tined ja tuleb saegeli ka Rootsis käia. Nõrgenenud on just emotsionaalne side. Inimene elab uues kohas sisse, harjub kiilmeaga, tootlusvõimele, kogu eluviisiga. Ja siis signeevad uued tuta-vad, uus läbikõlmispiirkond. Mu n raske ette kujutada, et ma olen raske ette kujutada, et ma pensioneerinisel tagasi tuleksin Rootsi. Eriti kus perekondid ei püüd no tugevam Brasiilias. Pöög Jüri, kes Stockholmist lah-kudes oli 11, on nüüd tsiviilinsene-er, abileus Brasiilia eestlasega ja omanud Brasiilia riiduriduse ning tegemas karjaria Brasiilias — temale on kaheldumata Brasiilia rohkem kodu kui lapsepõlve Rootsi. Pean muidet ütlemä ka seda, et Brasiilia-eestlased tunnevad end seal üldiselt hästi ja on rahul. Ka mina oma abikaasaga kui "välismaalase", keda brasiilias on sõbralikult aktsepteerinud.

— Kuidas on majanduslikud olukorrad Brasiilias praegu?

— Lõuna-Ameerika maadest on Brasiilia mitte ainult poliitiliselt, vaid ka majanduslikult sta-biliseim. Enne õikisiri oli inflatsioon surutud normaalseisse rööpmesse, kuid see kritis tõi "importproduktina" Brasiiliaasse uue inflatsiooni, mis siiski on tunduvalt madalam kui näi Ar-gentiinas. Tschiliis, li. naaber-maades, ulatudes umbes 28 prot-sendile. Sealjuures ei ole aga maailmas valitunud majan-duskrisis mitte eriti tugevasti puudutanud Brasiilia, kuigi see investeerimisi piisat vähendab. Brasiilia ei ole tööpuudust ja praegu läheb majanduslik kurv jälle õlepoole. Teostamisel on suured väljehiutusplaamid eriti energia osas. Sakslastega koostöös ehitatakse kümne miljoni elektrijaama, millest üks on teotkil, samal ajal aga on suur tähelepanu pööratud veojõu ära-kasutamisele.

Nii ehitatakse 600 km kaugusel Sao Paulost Itaipu nimelisel elek-trijaama mis kujuneb maailma võimsaimaks om 18 agregadi-ga, millestest igaks omab 750.000 kilowattide efekti — ko-guenergia on seega 13,5 miljoni kilowatti. Muide on mu poeg ra-jektoreerimas selle elektrijaama projektat. Lisaks veel, et brasiiliasel kasutatavad elektril ülekandel Sao Paulo piirkonda maailma kõrgeimat ülekande-pinget — 750 kilovatti (rootsi ta-valine kõrgpingeliin omab 40 ki-lovattide ülekandepinget).

— Kas maailma üks suurimaid vesikondi, Amazonas, ei ole ka-sutatav energia seiskohast?

— See on järjekorras. Ama-sonas riikruumal leiduvad rik-kalikult puu- ja lauksiduldade-

Tsiviilinsener Johannes Oljunn on Sao Paulos ASEA sõsarettevõtte tehniliseks direktoriks.

med, millest eksplaatereimih-ne nõuab energiat. Nii on planeeri-misel Amazonase piirkonda üle 3 miljoni kilowattidele efekti-ga elektrijaam. See on muidugi vaid algus Amazonase osas. Pro-bleemiks on jõgikonna suur kau-gus tootusaladest, mis teeb to-hutut kulukaks vajalike liinide ehitamist.

— Kui palju kasvab Brasiilia energiatarvidus aastast?

— Tarvidus kasvab kiiresti, praegu umbes 12 protsendi aast- tas. Nii et suure energia pärast on igati motiveeritud. Mis puutub eesenergiasse, siis on Brasiilia veekogude arvutused brasiilia-paistest umbes 70 miljoni kilowatt.

— Lõuna-Ameerika riikides on probleemiks mitmesugused ter-roristide grupid. Kuidas on asi Brasiilias?

— Praegu ei ole terrorismi probleemiks, see ei ole saanud jalgu kalla. Brasiilias ei ole ras-gipoleemi olemas ja majan-duslik vabadus on nii suur, et vaba ettevõtlus suudab toime tu-la ka majandusega sel määral, et järskirguline standard tibus on võimalik. Tõus, millest maail-maad oma rahutuses ei saa unistadagi.

— Ja eestlased Brasiilias?

— Nende kindlat arvu ei oska keegi ühenda. Tooniseltsit on neid 1000 ümber. Eestimene asseend-tõus kahekümnepuude aastate kestel — too grupp ois kodu-maa majanduslikult väljapää-su eia olnud eritiisel rahvusliku

teadvusega. Tulemuseks oli jä-rlejutajate brasiiliasitumine ja rahvusele kindlaminek. On aga ka vastupidiseid nähteid, kus teaduslik ja tugevalt on skilla-tud eesti keelt ja kultuuri. Osa sellisid oli Brasiilia teatrites edu saavutanud hiljuti surnud va-naeestlane Mölder, kes jäi sur-matunnini oma rahvusele truaks. Ja eks olegi keel just see, mis rahvuslikult säilitab ja loob kon-takti rahvusgruppis.

Olen näinud vanemaid, kes tee räägivad eesti keelt, kuid lastega portugalit keel, võttes viimastel sellega võimaluse teiste, eesti läbikõlmisele seltskondadega läbikõlmisele. Mõned noored on hiljem oma kae peal õppinud eesti keelt, et saada kontakti taas-tada. Meil Sao Paulos käib tava-rikest üritustel 100–200 inimest. Kahjuks ei ole muretsuudet oma ruume ja see nõuab taktistavil. Nüüd, kus infatsiooniõnnetusi-dest kinnisvareid hlnad on tõusnud mitmekordseks, on hilja näit. oma maja muretsmisele mõelda.

— Brasiiliais toimus viieküm-nedate aastate lõpul teatud ta-gasirid Brasiilias.

— See toimus eusa propa-ganda ja objektiveitse andmete puudumise tõttu. Osa neist taht- lid hiljem tagasi pöörduda, mis osutus aga raseeks kuna kõik ei olnud Brasiilia kodanikuks ja pean- legi ei olnud Brasiilia N. Liiduga diplomaatilisi vahetuid. Siiski õksikud pääsesid tagasi Brasi- liasse.

Hiinlane: N. Liit laguneb

PEKING — Hiina professor Tshi Henwong analüüsib praeguse vene kolonialisimperiimi tulevikku (tema keelepruugis "suur riik siin ja sealpool Uraali mägesid") ja jõuab otsusele, et see puruneb lähemate aastate lõikesse jooksul vähemalt kaheks tosinaks "vabadeks föderatiivseteks riikideks" ja selle kes- kele jääb see maa-ala, mis õlge Venemaana tuntud.

See pole mõeldud ainult praeguse N. Liidu maa-ala kohta, mis suub Hiina ja Poola vahel, vaid see purunemine haarab ka N. Liidu Aasia tohutuid alasid, kir-giliste ja kasakate eluruumi ja territooriume, kus elavad paljud väiksemad rahvakülad.

Montreali võimlemis-uvertiür

Avamängude võimlemis-mängude Montreali ümude üritus-te hulgas surv näisvõimlejate esinemine, mida oli võimalik sa-tellidi kaudu näha ka otsesaates Rootsis.

Võimlemisestinemine osutus suurspektakli üllatatsiooniks vägevali üritusele ja selle su- metuleku taga oli Kanada näis-võimlemise eestlastest juhte Eve-lyn Koop, kelle Kalev-Etienne võimlejad kaasa esinesid samuti kui Leida Leesment oma Maino-tüdrukuga, mida mainisid ka rootsi reporterid.

Eestist läände

Ameerikas külastas õde Ama- lie Rand, venda Leida Tiirik, ema Mela Nõmm, sugulasi Fredi Armand Tompe ja Jüri Nõmm.

Kanadas oli ema ja õe juures Olga Kirpsu ja sugulase juures Heidi Sarapuu. Lääne-Saksamaal elavad sugulast kutsus Mail Sepp. Sooses venna ja vennanaise matustega oli Pariisis Ilja Isrin.

"Puukens-tesfaliit"

Puukentsfaliit — mis see on? Eestis näib puukentsfaliit olevat probleemiks, sest ajalehtedes avaldatud kahtlusi. See on ni- meti üks halvasti, mis edasi kannab metspuku, kui see end inimese keha külge kinnitab.

Mitte kõik paugid ei ole viir- sekandjad, nagu märgitakse olevat Eestis 3–5 protsendi na- katatud ja sellest nähtavasti on küllalt probleemiks, sest puuk- entsfaliit tabab kesknärvis- teemi ja tekitab mitmeid alu- kaagest kõrget palavikku, vaid ka halvatusnähte — kõnehä- lge, neelamisraskusi, lõdvad halvatusnähte kaela ja õla- võimeldhatses ja vahel ka jal- gades.

Eestis soovitataks vaktsine- rimist puukentsfaliiti vastu.

— Ja kuidas vaatate tulevik- ku?

— Minu arvates on Brasiilia tulevikku maa. Kui stabiilne areng saab jätkuda, siis on progress järjekindel. Isiklikult hankime mõlema tagasitõmbumise. Võibolla asume elama ühe- soomaste poolt loodud kolimis- se, kus õhkikind ja mentaalselt on meile lähedam. Ja muidugi soome saunad ka. Kolonilis e- luvuavad enimeses soomlased nagu oma ühiskonnas.

Siin tuleb meelde mõne aja- ge "rooti televisioonisis näitus" reportaaži rooti külast Brasi- lias, kus kolmandast neljandast generatsioonist saadik on säilita- tud ilus vana rootsi keel ka no- rimate juures. See soendas sü- da ka nendel rootslastel, kes meil minikord küsisid: "Kas te- ikka veel räägite eesti keelt ko- dus?"

Vestles: JUHAN KOLKA

EESTI PÄEVALEHT

Peatoimetaja Juhani KOKKA
Vastutav välisajandaja
(nagu viki)
Ari-Moos

Toimetaja ja tallus:
EESTI MAJAS Toimetuskol-
Wallington 52, 1. tr.
Postiaadress: Box 687
101 29 Stockholm 1
Telefon 71 81 46

Toimetaja Eestlennus Jüri Aus
Andr. Eesti Päevaleht, Box 129,
63102 Eeskilumäe, tel. 016/174772
Teilemispostimari 016/174772
Kulutasarvete postiro 69 00-00
Eesti Päevaleht Forlags AB,
Stockholm

Teilemisandjad:
Aastakr. 215:—
Termine (4 kuud)kr. 75:—
Veekr. 10:—

Väljandaja EESTI PÄEVALEHT
FORLAGS AB,
Stockholm

Trükkija: Eeskilumäe Kuitruss
Tryckeri AB Eeskilumäe 1976

KLA

Tuhad rahvatantsijat ja võimejat esinised Baltimore valguspool 21 000-pealise publiku ees, kusjuures väimastuse ei olnud piiri, vadata-mata et tervet tabas äike ja paduvihm. Lähimärjad rahvatantsijad viisid vaprat esinemise lõpule ja publik ei nühkanud paigast.

Time: Baltimaades tugev vastupanu venestamisele

Ameerika ajakirjanikud on korduvalt N. Liidus riigi reiesides (neile lubatud külastuse piirides) külastanud ka Balti riike. Üks viimaseid külastajaid on ajakirja "Time" Moskva toimetuse juhataja Marsh Clark, kes ünni tera-va sünniga on vaadelnud olusid ja neid lühidalt iseloomustanud.

Hoolimata Balti riikide vägi-valdest liitmisest N. Liiduga 1940. on need alad teatud viisil eriolukorras. Diplomaatlikult on nad varjumas. N. Liidu valitsus seal pole ametlikult tunnustatud ei USA ega rea lääneriikide poolt. Mitmes pealimas on olemas Balti riikide ametlikud saatkonnad, mis koosnevad te-vaitselt eakatest pagulastest. N. Liidus on eestlased, lätlased ja

leedulased suutnud hoida alal oma rahvuslikku identset ja teatud määral kõrgemat elus-tandardi kui nende vene valitse-jad.

Olaskohe, kui rong ületab Narva jõe, märkab reisija, et ta on saabunud teissugusele maal. Põhld on hästi hartud, need pal-jastavad õunapuid ja kirsipuid ning kolased lilled. Majad ja väikesed jaamahooned on puh-kad. Eestis esineb vähe riigist-sialismi väliseid märke.

Seal pole neid suuri valgepu-naseid loosungeid, mis õhutavad elanikkonda suuremale sotsia-listikule ühtsusele. Mis kaunis-tavad tavaliselt nõukogude ehi-tusi. Eestlased on kõrgemajad on arhitektooniliselt meeldivad.

Muru on lõigatud (murulõikajad on haruldased Moskvas).

Ostukeskustes Tallinnas on näha niusuguseid haruldasi kaup-i kui leivarooste ja moosaid kõ-gimasinal. Arides on arvema-sinataga kassad, pole näha ni-suguseid pikki sabasid nagu mu-jal N. Liidus. Tallinna mõjud on abivalmis ja viisakad – jälle erinevus N. Liidu teiste osade-ga võrreldes.

Eesti ajalugu on olnud tormi-lise. Tallinna Toompääl lehvib vab-poni moosda ajaloo väitel vahetu-nud 23 korda. Kuid eestlased on väinistatage ekspordiks, tele-visorite kinekoopse, magneto-fone ja täpussuure. Leedus ehi-tatakse praegu Euroopa tuge-vaimat automeetrikatjaama.

Rahvas on toodud talidest u. 3000 eelanikuga "agrolinnadesse".

Mäli ringi liikudes pole näha N. Liidule nii tüüpilist vaenust. Teed on moosda, farmid (s.t. kolho-sid ja sovhoosid) on spetsialise-ruunud karjakasvatusele või suhkrupeedistandustele.

Kõik kolmest vabariigist kõige "sõnakutseliskum" omades (kahtlase) on N. Liidu poli-tbüroo on liikmeks üks lätlane. 77-aastane Arvid Peltse. Aga stiigi on atmosfäär vähem um-bne kui kaugemal idapool. Riias on palju länepoolseid madrusseid ja turistide ja see omab – mis N. Liidus haruldus – tsesti esime-se-klasi restorane.

N. Liidu kõige väiksema vaba-riigi sissestulek sisse peale on Liidus kõige kõrgem. Eestis ek-sportid liha ja piimaasandus Li-tu. Eesti valitsuseliikmed kinni-tavad, et maa "sotsialistlikud kodanikud arenevad ja süven-davad oma eesitapaseid tradit-sioone".

Leedu omab tugeva katoliik-li ku traditsiooni. Vilnius on N. Liid-pikajukseliste dzhini-kand-jate pealinn. Vastupanulinnu on sin tugevam kui mujal.

AP-korrespondent Balti riikidest

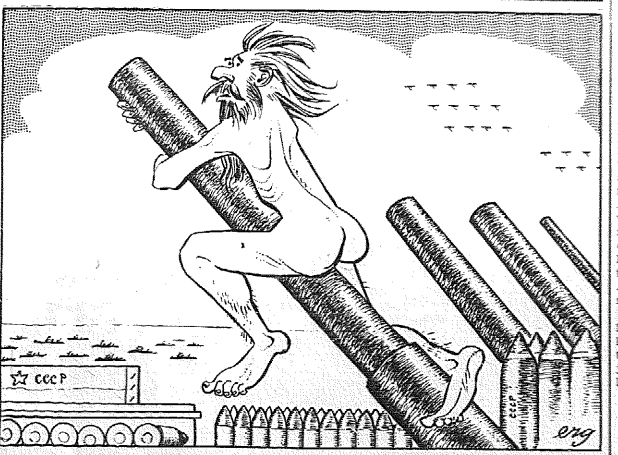
NEW YORK (VES) – Asso-ciated Pressi kirjasatja Thomas Kent avaldas ameerika ajaleh-tes kirjutise Balti riikide kohta, püüdnud eriti nende valitse-jate okupatsioonide mittedum-nustamise küinust. Artiklis an-takse ajalooline ülevaade Balti riikide kohta, mis üldiselt on sa-ajalik, kuigi esinevad mõned lüngad.

Kirjutuses öeldakse, et 36 aastat pärast seda, kui Suur ameerik-eis Eestis, Läti ja Leedu, Ühema-riikide valitus hoidub piinlikult kõigest, mida võiks tõlgendada kui Balti riikide okupatsiooni tunnustust. Autor mainib, et USA endist tunnustab Balti riikide diplomaatilisest esindusi, kuid lisab ekslikult, et need olevat Eesti,

Läti ja Leedu eksilvalitsuste diplomaatlikud esindused:

Seoses kehtiva poliitika Balti riikide suhtes USA ametisikutel N. Venes on kindlad eeskirjad käitumiseks. Ameerika konsu-laarsindused Leningradis tee-avad korduvalt sõite Balti riiki-desse kas siiski kultuurivahetuse programmi huvides või USA ko-danike seadete üppimusees-tega. USA saadikud Moskvas Walter Stoesseli on instrukt-sioonid, mitte külastada Balti riike. Edasi antakse pilt sellest, kuidas Austraalia töölispartei valitus andis okupatsioonile tunnustuse, uus Fraseri valitus selle aga jälle tühistas.

Leedu omab tugeva katoliik-li ku traditsiooni. Vilnius on N. Liid-pikajukseliste dzhini-kand-jate pealinn. Vastupanulinnu on sin tugevam kui mujal.

Elu- ja rebasestandard "suurel sotsialismil".

Vastukarva

INGLISE THISKONNA-TAOLANE Robert Moss jagab mittedemokraatlikud rezhimide autoritaarseks ja totalitaarse-teks. Viimasteks kutsub ta rez-hiime, kes oma diktatuuriliku võimuga katsuvad kogu ühis-konda ülevõtta alla teotades poli-tiseerida. Nende tahtel, kontrol-lida oma kodanike – või pige-mini alamate – elu, ei ole ming-eldi piire, see tahe ulatub igapäe-vaase elu püstiasjadeni. Kommu-nism on totalitaarne, see ei saa lihts "vaimis" ja jätset andu-allaheid muust maailmast välja lülitada. Diktatuurid näit. His-paanias ja Chiles on "ainult" au-toritaarsed aga tunne huvi in-meste igapäevase elu ja usu vastu. Need asetsuvad Mossi järgi põrgus "ühe kraad kõrgemal".

DIKTATUURE JAGAS hea-deks ja halbadeks oma ajal TV-vaidluses ka "Aftonbladeti" toimetaja Gunnar Fredrikson. See oli alla, kui Vietnami proble-mi üle veel vaieldi, hiljem sai see igati "soisoke" vähemalt massimeedluses. Aga on vii-maste järgi olid head diktatuurid kommunistlikud, need pidi nä-ma selgelt arengut demokra-tia suunas. Samal ajal aga "hal-vad" diktatuurid Portugalis, Kreekas ja Hispaanias olid täiesti lootusetult nähtused demokraatia vaatekohalt.

Ja mis on vahepeal jüstunud "Head diktatuurid" on kadu-nud Portugal ja Kreeka, rezhim Hispaanias näitab varisemise märke. Aga edasi püüab lapsuse sellesse, et "paha" diktatuur saab olematuks ainult suurepõl-ne võitlus.

VIDAMISEL AJAL ON TEKI-TANUD segadust Indoo-Hiinas, kuigi seadiste pagulaste jutudele ei tahteta anda palju usaldust. Aga siiski. Näiteks on Lõuna-Vietnamis kadunud vii kadumas-selised kõigjal lehvitud FNLI-puud. Valmistel (ks valimisdeedel oli ühenduses toiduainete normi-kaardiga) said kommunistid 98,5 prots. häältest – kuna teisi kan-didateid ei olnud.

Rootsi korrespondent kisis imestades: "Aga kuhu jäi FNL kui kõikide demokraatlikude parteide liit?"

"FNL? See oli ainult poliitiline nõks, misuiguse lüü. Vietnam on Vietnami erakond – kommunist-lik."

Mida öelda nende nalvistete inimde kohta, kes tõesti uskusid FNLI-i kui demokraatlikku liitu? Lenin teadis, mida öelda. Tema järgi olid need inimesed "Kasu-lindude ühendid". Seadl Leuini teostes. Viiga seimeb selles, et neid toetati liida vähe ja ühe-külgselt loetakse.

MIS TÄHENDAB üks või teine -ism? Küsis skeptiline sõber. Lõin näen ainult isiklikke rez-hime. Põhjustage ainult isiklikke. Hiinas on liika veel Mao isiklik rezhim, mida Mao ise on pidanud korduvalt kaitsema. Muuhulgas kultuurirevolutsiooni abil, mis tal peaaegu käest ära pidi minema (nagu "Nõiduse õpilane" Goethe balladist). Aga Mao sureb, ja ei tea keegi, misuiguse rezhim se-al tuleb. Elvõitlused selle üle juba käivad.

Jugoslaavias on Ito isiklik rezhim ja läänes tuntakse mu-vet, mis siis saab, kui see kaob. Rezhim on Tio enda loodud ja arendatud.

Kuubas on Castro isiklik rez-him, kuigi see toetub mitmesu-gustele abijärgijatele väljaspool (N. Liit, Rootsi j.t.).

Kolmeühemendatelt aastatelt välitsesid Euroopas mitmed in-melikud rezhimid, diktatuurid endi loodud ja arendatud: Hitleri isik-lik Tuhande-aastane Riik, Musso-lini Itaalia ja Franco Hispaania. Kaks on kadunud koos rezhimi loojaga, kolmas näitab peale rezhimi looja surma kadumise märke. Kiresti kadus ka Portu-gali Salazaris isiklik rezhim pä-rast ta surma.

Venemaal on olnud mitu rez-himi, kõik nende huigas pole ol-nud isiklikud. Lenin ei jõudnud luua päriselt oma rezhimi, sur-ma taht. Kõll aga jõudis seda teha Stalin pealegu veeranda-jandi vältel. Hiljem on rezhimi püüvust katsunud die viia poliit-broole, kuigi nii Hrushov kui praegu Brezhnev on katsunud seda muuta isiklikuks.

Me võime mõne järgneva aasta jooksl veel imet näha, üldes sü-ber. – Ma ei ütle, et kindlasti näeme, aga võime näha.

POLITILINE KOMMEN-TAATOR vaatleb Helsingi kon-ferentsi tulemust ja leiab, et kumbki pool täitetas kahe-rentsi protokollil oma viisi. Mida-mund võiski oodata? N. Liit on tõlgitsenud kõiki protokolle juba ligi 60 aastat oma viisi. Selle tu-lemusena valitsevat praegu maailmas – kommentaatori järgi – kolm sõja asemele küi-nu. Sõnad on ja kenad – nen-geda võib teha trikke. Kas külm rahu pole enamvähem sama mis külm sõda?

Kommentaar lihtsasti ei, ja juba seek, et nii palju riike ühele dokumentile alla on kirjutanud on ommette saavutus ja soodustab rahu. Lepingud soodustavad alati rahu, vähemalt öeldakse seda neid sõlmides. Kas ei soodusta-mud ka see dokument, millele 1990 aasta hilissuvel alla kirjutasid seitsmeaastaselt sõjast kurnud Riibrentrop, rahu? Vähemalt al-likirjutajate tervitussõnade järgi, kui nad vastastikku klaasi tõstsid. Jaa, rahu N. Liidu ja Hit-leri Saksaama vahel kestis ligi kolme aastat ja võimandas neil kummagi korraldada otustat-ud probleeme – Saksaamaal Poolas, läänerindeil ja Skandi-naaviast, N. Liidu Soomes, Balti-kumias ja Beesaraabias.

OLUMPAMANGUDE AVA-MISTSEREMONIA pühul Montrealis kahetseks TV-kom-mentaarit igat Aafrika riiki, kes olmpiaadist oli eemale jäänud – selle tõttu, et Uus-Meremaa mängis Lõuna Aafrikaga rubygt.

Sõnagi ei lausunud riikidest, kes olmpiaadist olid sõjastajate maale jäinud, sest nad olid ühe väga suure ja eduka meeskonna võistlusele saanud riigi poolt ära neelatud. Ei mainitud, et olmpiaadil polnud esindusi, lätlasti ja leedulisi.

Ei, aga siiski! Kommenteer-i-des N. Liidu meeskonna mõ-damarasimist, tähendas TV-kommentaar, et seal marsis ju palju rahvast, nende huigas võib olla valgevenelasi, lätlasti, eest-lasi ja grusiinlasi... (Miline au nende rahvast esindajate vis-teleid võiduka N. Liidu meeskon-nas, eks ole? Ja keegi neist ei ütsalaks võiduvõimule tustes teha mingit protestiteerivat zhesti nagu USA neegril 8 aastat tagasi sporti ei tohi segada poliitika-ga, küll hoidlause sellel olmpiaadil kriisilolukorras. On ka-hesugust poliitikat seoses selle ülemajalises spordisõndumusega. Nisugusust, millest räägitakse ja teissugust, millest valitsejate – või mis on unustatud –

TIMMUKURU

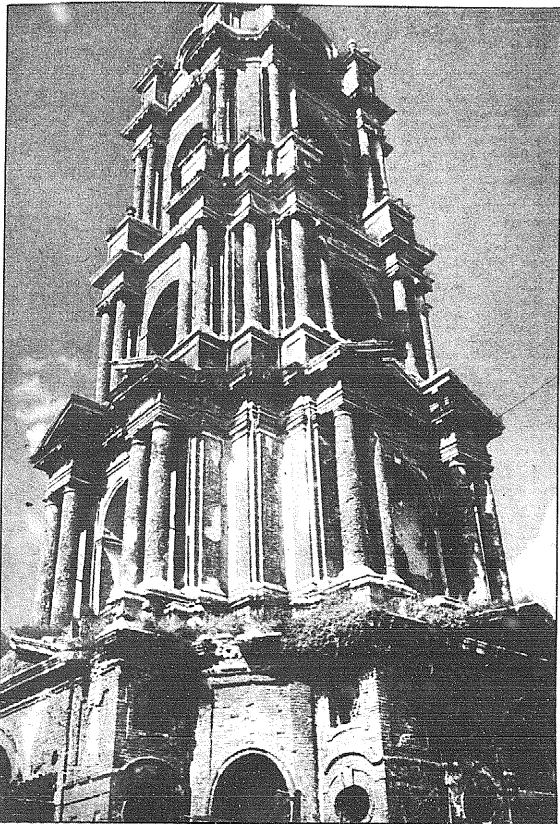
Hohalike elu

GÖTEBORG

President Sodati, üllatuste mees, üllatus sekkord oma õhupäikesekonnas Montrealis üritamisesega püüas ära hoi-see oli võistluse kaotanud. Sa-dati solidarsseus sekkord "musta Aafrikaga".

Ohtos USA-s suri 1. juulil Saksa Mirka, n-na Lindmaa, sünd. 8. jaanuaril 1914 Tallin-nas.

Moskva ühe kõrgimast kirikust. Suurejooneline ehitus on äärmiselt hävatusvõimeline, krohv langem, brohi müürid.

Ungari vabadusvõitlejad:

Maailm on jumalast praegu maha jäetud

Ungari vabadusvõitlejate häälekandja "Nemzet" nr. 1/1976 jätab suurema osa oma lehrumist usuliste küsimuste vastustele, millest mõned väljenduse võiksid huvi pakkuda ka eestlastele.

KAS JUMAL ON OLEMAS VEELE?

Sissejuhatavas sõnavõtus tähendab P.W.v.Straaten, et Läänes tihsti südistatakse kommunismi Jumalat eitava hoiaku pärast, kuid et tajuda, et peaaegu kogu maailm, isegi suur osa kirikust, on jätnud Jumala maha. Ka seda ei märgata, et isegi Jumal on meid maha jätnud, oleks Jumal meie juures, siis näeks maailm sootuks teiselt väljast.

Tarvitab ainult paat vaadelda, et märgata külvõrd kollektide, süngeks ja külmaks on muutunud maailm. Sest Jumal, kes on olnud valguseks, on lahunud Lõdunud Rahvaste Organisatsioonist, parlamentidest, rahvusvahelistest konverentsidest, poliitikat, seaduseandmisest, laste kasvatamisest, moraalist, isegi suurest osast julutusest ning miljonitest ja veel kord miljonitest inimsüdametest.

See Jumala eemalelask näitab aga, et ilma temata pole võimalik elada, et ta on asendamat, et ta on vajalik ja et ilma temata pole elu enam mingit mõtet.

KRISTLASTE OLUKORD N. VENES

Järgmisena puudutatakse lahemalt kristlaste olukorda Venemaal, kasutades selleks Bonni lähedal eluneva Lati valmiliku Pauli Klavinski andmeid.

N. Venes peavad usklikud kogumena meile sügavuse kui tahavad püüda jumalateenistust, kuigi seda fakti püüab eitada Kreml.

Läänepoolisel N. Vene territooriumil on läbilõikes iga 56.000 uskliku kohta üks "funktsioonikõrb" kirik. Põhja-Venes ja Baikal piirkonnas aga alles 400.000 uskliku kohta.

Eriti juhib Klavinski tähelepanu sõnale "funktsioonikõrb", sest vastavalt ülemnõukogu

määrusele 23. juunist 1975 võib kirikutest, mesheddes ja süngogides jumalateenistust pidada ainult siis, kui selleks on antud luba. Lubasid antakse suvaliselt. Selliste lubade keeldumise otse tagajärjena on praegu 16 kiriku-pirkonda ilma piiskopiga. Väärin maininist ka fakt, et 12 Vene kirikupaev elavad pidevalt välismaal.

N. Venes asuvad kahest akadeemiast ja kolmest õiguse kiriku preestrite seminarist väljuba aastas 100 kuni 150 teoloogit. Samas ajavahemikus sureb aga läbilõikes 400 valmiliku, vastavalt N. Vene poliitbüroo informatsioonile.

Millineks võib kujuneda inimese saatuse, kes ilma ametliku loata siski tahab olla usklik, selleks on antud sõna luuletaja Gorbunovskajale, kellel tuli uus pärast veta pika aja erilises hullumajas Kaasanis, kust ta pääsis alles mõõdukand aasta lõpul ja nõud kõneles tihsti Partisi kirikus "häädav".

Eelast tsiteeritakse N. Vene ministrite nõukogu usuliste küsimuste eesistuja W. Kurojevdi ägred sõnavõttu aastavahetusel, kus ta tema muu hulgas väitis: "Kodanikud laimajad süüdistavaid meid, et meil ei olevat usulist vabadust ja et meie diskrimineerivat usule tegevust — see on vale!" Lääs ei talpa siis Kurojevdi dialektilist kukerpalli: N. Vene kodanike usuline kuuluvus iga tegevus pole kusagil määratletud, seepärast ei saa Venemaal ja et meie diskrimineerimist usulisele alal.

Palju annab "Nemzet" tolmatus ruumi paavsti tärkavate antikommunistlikke hoiakule, kuid nende küsimuste vastu võiksid huvi tunda peamiselt ainult katoliiklased.

LUTERILIKU KIRIKUPEA ORDASSI SAATUS.

Eriti leiab esile tõstmin Ungari

luterliku piiskopi Lajos Ordassi saatuse, kes alles äsja astus üle 75.nda eluaasta läve. Tema oli näisi tuntuda ka Rootsi valimilike hulgas, kuid nõud on tihdelt unustatud nii maailma luterliku kiriku kui ka kirilike organisatsioonide poolt. Ordassi vallandati ametist teistkordselt 1958 ja ta elab nüüd täiesti tagasihoidlikult Budapestis.

Ordassi kui tegelikku Ungari luterlikku kirikupead tunnaks hõimurahva usklikte poolt suure kristluse eeskujuna ja seepärast kiustatakse teda iga ka kommunistlike võimude poolt.

Ordassi õnnistati piiskopiks 1945, kuid pea paikati ta vangilase Rakosi terrori ajal, samuti vallandati teda piiskopi ametist. Punnne kohtuotsus lõi tema koh-ta langemata, sest valgepõlv oled joodud Ungarise ka staliniaegsete vangide rehaabiteerimis laine.

1956 valiti teda uuesti luterlikus peapiiskopiks Ungaris, kuid kahe aastat pärast ungari laste ülestõusu võeti temalt jällegi ametilõigus õhes tiheliku jultustamise keeluga, kuigi Ordassi polnud kunagi sõna võtnud kommunistide või kommunisti vastu. Ta keeldus aga tegemast uuele võimule propagandand nagu sotsialismi seletatariit kristlusega või andma kommunistidele kaasaraskimise õigust uute valimilike määramisele ametisse.

Ungari luterliku kiriku tasulitamisel seisab Ordassi kommunistlik tee peal oas. Tema oli ka see, kes sirgejooneliselt kristlusega võid andma kommunistidele kaasaraskimise õigust uute valimilike määramisele ametisse.

Ungari luterliku kiriku tasulitamisel seisab Ordassi kommunistlik tee peal oas. Tema oli ka see, kes sirgejooneliselt kristlusega võid andma kommunistidele kaasaraskimise õigust uute valimilike määramisele ametisse.

KARDINAL MINDSZENTY JÄRGLANE

Usukõrge venterleerimise lei ka ungarlased kuidagi mõõdukas mainimast Mindszenty nime, pealegi veid nõud kui paavst Pauli VI nimetas ametisse uskliku. Ungarise, kelleks ootus Ladlo Lakai. Viimane oli Mindszenty sekretäriks 1943—45, kuid oma tõekspidamistes kaldus ta kiiresti Mindszentyt eemale. Vastati oli ta kommunistlikele

EESTI KIRJANDUS kommunistlikul Venemaal

Esimese maailmasõja järel jät kaunis suur arv meid rahvast algul Venemaal. Selle põhjused väisid olla mitmesugused, aga üks neist oli kindlasti ka kommunistide propaganda, et Eesti nagu-nii jääb ka tulevikus Venemaa osaks. Kui aga vabadussõda lõppes meile võiduga ja nähti ette ka kommunistliku Venemaa ängistavalt korda ja madalat elustandardi, opteerus suur osa Venemaa eestlastest oma väikeste kodumaa, esmajärjekorras haritlaste.

Kui keegi periood, mis langes 1920-ndate aastate esimesele poolele, oli mõõdukas, jät venemaal 1926.a. rahvaloenduse andmeid 155.963 eestlast, kellest enamik elas Leningradi-Karjala rajoonis (87.680 eestlast) ja Siberis 36.062, misvast võidum. Leningradi linnas elas siis 1600 eestlast, Leningradi kubermangus 50.000, Moskva linnas 1949 ja Moskva kubermangus 773 eestlast.

Need arvud põhjustasid ka Venemaal eestlike kirijanduse loomis ja levitamise. Müidugi seisid esikohal poliitiline propaganda, usuvastane kihutuskirjandus ja koolilõplikud. Neld kirjastusi eesti punased kirjastused. Alguil Eesti Tõrva- ja Kommunism Kultura ja Ariduse Vallituse Kirjastuse osakond ja Kommunistliku Partei Eesti Keskkomitee Vanemaa Büroo Kirjastusosakond. 1922.a. amutatakse aga eesti Kirjastuse Dhisus, miline nimetus samaneb väga Tallinna Eesti Kirjastuse Dhisusele ja 1923.a. lõpul veel Imelikumana tunduv kirjastus "Kulvaja", kuma samaaegselt tegutses kodumaa algul Kellas ja hiljem Tallinnas J. Tühe asutatud kirjastus ZKfovalaja" peamiselt baptistide ajakirjanduse ja kirijanduse trükimiseks. Neist ülevalloodud üks punane kirjastus võitis teisel asjaajamise üle. Kui kommunistlik kasvatus on alustilisk, siis hõimastatama-paneval viis nende sealseaset lugemilikkude eesti kirikupetajate loomingu nagu näiteks M.J. Eisen, J. Hurt, J. Bergmann teiste eesti tuntud autorite (Jannsen, C.R. Jakobson, Kullviki, Reinwald, Grenzner, Sargava, Kreutzwald, J. Liiv (vist Juhan Liiv), sults, Tuglas (j) kõrval.

Ajakirjanduse osas ilmus rida ajalehti ja ajakirju. Isegi erialalist ajakirju, nagu "Eesti Kool" Peterburis 1918—1919, "Põlme" ("Eesti") lisan 1924—1929, teaduse ja tehnikat ajakirju "Leegid" ("Edasi") lisan 1927—1930) ja samasugusena "Kirjandus ja Teadus" 1922. Oididest näib, et ajakirjade iga on olnud tihke. Pikemaajaliselt ilmunud aga propaganda ajakirjad, näiteks "Klassivõitlus" 1919—1937. Kummaline ajakiri "Proletar Revolutions Eestis" on Leningradis väljaastatu ilmunud 1926—1933. On seega läpetanud ilmnimise just mõned aastad enne

venelaste vägivaldselt võimuharimist Eestis.

Pärast esimest maailmasõda ei jäänud venemaaile tihki nimekamat eesti kirjanikke. Nii palju kui väärivad kirjaniku nime Hans Pöögelman, Jaan Anvelt ja mõni nende taoline ehk veel, leiaa siit eesti kirjanikke. J. Anvelt, kes esines Eessurea Aue, varjunime all, loobus hilsemalt aastatel üldise kirijanduslikust loomest.

Peale nende loetleb R. Antik oma artiklis "Eestikeelse raamat Nõukogude Venes", (Eesti Kirjandus 1939, lk. 267—268) järgmisi dilettante:

"Nõukogude Vene eestlastest proletarised kirjanikud on Peeter Meisel (Kõvamees), Karl Tein, Arnold Tervise, Hugo Angervaks (Päll), August Lokk, Valter Juhkum, Pome Alhovo (Madisson), Leopold Saarts, Ants Põldur, Felix Kotta, Ain Kamalet (Rudolf Laurent) O. Kullebupp, A. Lukin jt., kes enamikus on pärit Eestist ja kuuluvad nooremaisse generatsiooni, oles sündinud enamalt jaolt käesoleva sajandi esimesel aastal."

Samas märgitakse 1928. a. surnud J. Lilienbachi, kes on varem kirjutanud. Kuid viimasel ajal ainult tegutsenud kirijastuse

juhtimisega. H. Pöögelman on vilmari kirjutand peamiselt poliitilisi brošüüre. Ihkirjandust on rohkesti tõlgitud ka vene keelest.

R. Antiku artiklist nähtub, et selleaegsele venemaaile on pääsenud ka eesti kirijanduse me kodumaaile. On märgitud Klitzbergi ja Viide mäetada.

Statistilised andmed kõnelevad, et Venemaal on ilmunud eestikeelseid teoseid kõikidel siinloeteldud aladel raamatute la 1918.a. 9 trükist, 1919—57, 1920—33, 1921—30, 1922—21, 1923—20, 1924—48, 1925—45, 1926—30, 1927—39, 1928—28, 1929—19, 1930—32, 1931—54, 1932—85, 1933—81, 1934—57, 1935—50, 1936—44, 1937—7, kokku 799 teost, 56.974 lehekülge.

Neld arve ei saa nimetada suurteks. Nagu näeme neldiki kodumaa ilmunud teadus paik-kondil käsitavatest brošüüridest, ei valda neiski poliitilist propaganda, siis seegi kirijandus, mida on välja antud varasemal aastal kommunisti haardese ajakirjandusele on peamiselt mõeldud ikkadi nende poliitiliseks kasvatamiseks, mitte aga väärtusliku objektivee vaimse loomingu.

E. VRAGER

Rootsi teatri ära-jäämine andis tunda

BALTIMORE (ME) — Teat-

riirühituse poolset olid Eesti Päev-Baltimores küll rikalikult, kuid mitte just palju üsnuist pakkumist. Teatritendust oli viis erilavastust, enamikus kahe etendusega, neist üdsilavastu-

siks New Yorgi Eesti Teatril Asta Willmanni lavastusel "Nustust naerul on ainult samm ja vastupidul. " ja lastesest To-ronto Eesti Tsienduskoolist valitud teatgelaste näidend "Soovikelluke ja võlukübar" Endla Komi lavastusel, mille arvustused ilmunud meile ajalehe Järgneval numbriks.

Korduslavastust esitas Eesti Rahvusteater Kanadas Tammsaare "Põrgupõhja uus Vanapagan" Reimiku lavastusel, Kanada Eesti Teater August Mälu "Tähevarjutus" Rein Andre lavastusel ja Lakevoodi Eesti Teater Lembit Koorila muusikali "Mees vibuonolega" Leida Lepiku lavastusel.

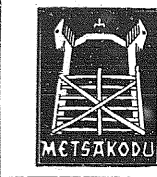
Peategelased olid kõigis va-

remnähtud, vaid üksikud kõrval-

tegelased asendatud uutega. Puudusid kahjuks Stockholmis teatril, kust lubatud oli komöödia ettekande. Nii kametas siuine tasakaal, kuma peaarhuna pakutud oli peamiselt traagilist.

Nädalaaiguse etendused kannataid pealtvaatajate vähesuse all, kuma pooliste suurem kogunemine tolmus alles nädala keskpaigast.

Lisaks teatritendustele näidati korduvat eesti filmi "Tinat". Varietee-õhtu "Tähtede tund" Hilioni ballilaasis pakkus üldseisemajana Saksa astuü leitud Eesti saabunud estradimundisid Raivo ja Kristi Tammaru, samuti esines seal populaarne Olaf Kopvillim ja teadustajana ka hein inglise kui ka ütenagi "roostelamist" eesti keeles (nagu ta seda (sa nimetas) filmi täht Tih Leek. Esinejad võeti peapubliku poolt vastu sooja sõdam-likkusega.

võimudestle meeleparase "rahupreestrite" liidus ja Budapesti Kir soovitas määrata teda uueks katoliiku kirikupeaks. Tema oli ka see, kes veel 1973 reisis Tiim, soovides piiskopi paavsti poolt tagandatud ja maalt välja saadetud kardinal Mindszenty juule.

Tema ülesanne oli Mindszenty mõjutamine, et viimane ei avaldaks oma mälestust. Eiliselt elunevat ungari katoliiklaste lahvad, et "uus kirikupea on leidnud oma õige koha sotsialistlikus hõiskonnas".

Käesoleva aasta alul anti temale kõigi Ungari pühapäeval ilmutava ajalehtede eeskilge, kus Lekai küüas, et talle seista ressurvats ja kaasa minna kõigi tänapäeva edusammudega."

Lekai on jõudnud juba eemale tõrjuda kõik preestrid, kes pole suutnud näidata oma heatahtlikku suhtumist kommunisti. Seisusele preestritele ei anta enam luba palverännakus Rooma ja veel vähem Mariazelli, kus puhkab kardinal Mindszenty oma igavest und.

J. ADILA

Kriminaalhooldussüsteemil: — See on meile süü, et Clark põgenes. Ta pidi lahuma, sest meie kahjuks ei ole suutnud küllalt hoolitseda tema mugavuse eest. . .

